مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت

سال ۱ (۱)، خرداد ۱۳۹۳، صفحه ۷۶-۶۸

مقاله پژوهشی

بررسی مشکلات و عوارض خود گزارشی جراحی زیبایی بینی در شهر یزد

محمد علی مروتی شریف آباد[۱]، حسن رضایی پندری*[۲]، بهاره الهیاری[۳]، طاهره زارعی[۳]، غلامعلی حیدری[۴]

[۱]دانشیار، مرکز تحقیقات سلامت سالمندی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

[۲]کارشناس ارشد آموزش بهداشت، مرکز تحقیقات سلامت سالمندی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

[۳]دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

[۴]دانشجوی دکتری آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

چکیده

مقدمه: هر نوع عمل جراحی دارای عوارض جانبی می باشد که جراحی زیبایی بینی نیز از این امر مستثنی نیست. این پژوهش با هدف بررسی مشکلات و عوارض خود گزارشی جراحی زیبایی بینی انجام شد.

روش کار: این مطالعه مقطعی در پاییز ۱۳۹۲ بر روی ۳۰۰ نفر از افرادی که در شهر یزد عمل جراحی زیبایی بینی را انجام داده بودند، صورت گرفت. شرکت کنندگان به روش نمونه گیری در دسترس از مراجعه‌کنندگان واجد شرایط چند منطقه شهری در شهر یزد انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسش‌نامه محقق‌ساخته بود که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت.

یافته‌ها: بیش‌تر شرکت‌کنندگان این مطالعه را زنان تشکیل دادند (۹۲ درصد). مهمترین عوارض گزارش شده عمل زیبایی بینی عبارت بودند از براق‌تر شدن پوست بینی (۴۱/۷درصد)،کبودی صورت (۳۱ درصد)، گرفتگی بینی (۲۴/۳ درصد)، نیاز به عمل مجدد بینی (۲۲/۷ درصد) و آزرده شدن بینی در هوای سرد (۲۲/۷ درصد). سوزش چشم و ریزش اشک (۳/۳ درصد)، گلودرد (۳درصد)، تهوع و استفراغ (۲/۷ درصد) و پایین رفتگی نوک بینی (۲ درصد) جزء کمترین عوارض گزارش شده پس از انجام عمل جراحی زیبایی بینی بودند.

نتیجه گیری: کبودی صورت، آزرده شدن بینی در هوای سرد و افزایش ترشحات داخل بینی از مهمترین عوارض پس از انجام جراحی زیبایی بینی گزارش گردید. لذا پیشنهاد می شود دوره های آموزشی برای دانش آموزان در زمینه افزایش آگاهی عوارض پس از عمل، براساس نتایج تحقیق حاضر طراحی گردد تا تقاضا برای این جراحی با هدف زیبایی ظاهری کاهش یابد.

کلید واژه‌ها : عوارض، جراحی زیبایی بینی

اطلاعات مقاله

دریافت : ۱۳۹۳/۰۲/۱۴

پذیرش : ۱۳۹۳/۰۳/۱۶

***مولف مسئول**

ایران، یزد، میدان امام حیسن (ع)، بلوار دانشجو، مجتمع آموزشی، پژوهشی امام رضا (ع)، دانشکده بهداشت

کد پستی : ۸۹۱۶۱۸۹۱۶۵

تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۴۰۶۹۱

نمابر: ۰۳۵۱-۶۲۳۸۵۵۵

پست الکترونیک:

hrezaeipandari@yahoo.com

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

Vol. 1, No. 1, June 2014, P.68-76

Journal of Jiroft University of Medical Sciences

Original Article

The Study of Self-Reported Problems and Complications of Rhinoplasty in Yazd City

Mohammad Ali Morowatisharifabad[1], Hassan Rezaeipandari*[2], Bahareh Allahyari[3], Tahereh Zarei[3], Gholam Ali Heydari[4]

[1]Associate Professor, Elderly Health Research Center, Faculty of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

[2]M.Sc of Health Education, Elderly Health Research Center, Faculty of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

[3]B.Sc Student of Public Health, Faculty of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences , Yazd, Iran

[4]Ph.D Student of Health Education and Promotion, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Abstract

Introduction: Any surgery has some complications which Rhinoplasty is not an exception. The aim of the study was investigating self-reported Rhinoplasty complications and problems.

Methods: the descriptive study carried out on 300 people in Yazd city who had Rhinoplasty. Participants were entered in the study with a convenience sampling from urban areas of Yazd city. Data were collected using a researcher made questionnaire which it's validity and reliability was approved by a panel of experts.

Results: Most participants in this study, women made up %92. mostly reported complications of Rhinoplasty included : brightness of nose skin(%41.7), face darkness (%31.0), nose obstruction(%24.3) repeated Rhinoplasty(%22.7), nose irritated in cold weather(%22.7). Eye irritation and tear(%3.3), Sore throat(%3.0), , nausea and vomiting(%2.7) and lowering of nose tip(%2.0) were less reported complications of that.

Conclusion: face darkness, noise irritation in cold weather and increase of nasal secretions were reported as main complications of Rhinoplasty. Therefore, planning educational programs about Rhinoplasty based on the results of current study for students is recommended in order to reducing demand for Rhinoplasty.

Keywords: Complications, Rhinoplasty

Article Info
Received: May. 04, 2014
Accepted: Jun. 06, 2014

***Corresponding Author:**
Iran, Yazd, , Emam Hosein Square, Daneshjo Blvd, Emam Reza Educational-Research Complex, Faculty of Health
Postal Code:
8916189165

Tel: +98351-6240691
Fax:+98351-6238555

Email:
hrezaeipandari@yahoo.com

Vancouver referencing:
Morowatisharifabad MA, Rezaeipandari H, Allahyari B, Zarei T, Heydari Gh A. The Study of Self-Reported Problems and Complications of Rhinoplasty in Yazd City. *Journal of Jiroft University of Medical Sciences* 2014; 1(1): 68-76.

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

مقدمه

در جوامع امروزی به علت تأکید بیش از حد بر زیبایی و تصاویر ارائه شده در نشریات، سینما و سایر رسانه ها، توجه به ظاهر به‌ویژه در زنان، شکل افراطی به خود گرفته است (۱). جراحی زیبایی یکی از موضوعات مطرح شده در جامعه شناسی بدن است (۲). شکسپیر و کِلِی جراحی زیبایی را یک نوع جراحی برای تغییر دادن ظاهر بدن در غیاب بیماری، آسیب و جراحت یا بدشکلی مادرزادی و ارثی که می‌تواند عاملی برای بهبود کیفیت زندگی باشد، تعریف کرده‌اند (۳). جراحی زیبایی برای کسانی که داوطلب می‌شوند، یک نوع کناره گیری از واقعیت یا به عبارتی مکانیسم دفاعی است؛ به‌طوری که فرد با اعتقاد به این موضوع که قادر است خودش را از نو بسازد، با توهّم خودسازی، از واقعیت عقب‌نشینی می کند (۴). استفاده از جراحی و روش‌های زیبایی در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است؛ بطوری که هر سال میلیون‌ها نفر برای انجام جراحی‌های زیبایی، داوطلب می‌شوند (۵). در کشور ما نیز تمایل به انجام این گونه جراحی‌ها در سال‌های اخیر روز افزون بوده، اما مباحث پیرامون آن عمدتاً بر پایه تخمین ها و آمارهای حداقلی است (۶). به نظر می‌رسد که شخصیت افراد در ایجاد تمایل به سمت انجام عمل جراحی زیبایی مؤثر است؛ بطوری که شخصیت های کمال‌گرا بیش - ترین متقاضیان جراحی زیبایی و به خصوص جراحی زیبایی بینی[1] را تشکیل می‌دهند و بخش زیادی از نارضایتی بعد از عمل مربوط به این افراد می باشد (۷).

در اکثر جوامع، زنان در مقایسه با مردان نسبت به وضعیت زیبایی و ظاهر خود حساسیت و توجه بیش‌تری نشان می‌دهند (۸). بر پایه گزارش انجمن جراحی پلاستیک و زیبایی آمریکا، جراحی‌های زیبایی در سال های ۱۹۹۷ تا ۱۹۹۹ با ۱۱۹ درصد افزایش به بیش از ۴ میلیون جراحی در سال ۱۹۹۹ رسیده است (۹). در میان انواع جراحی‌های زیبایی، جراحی بینی شایع‌ترین جراحی زیبایی است. در کشور ایران نیز بسیاری از مردم به جراحی بینی روی آورده‌اند(۱۰). ایران در زمینه جراحی زیبایی بینی در دنیا رتبه اول را کسب نموده است و یک چهارم از افرادی که این نوع جراحی را انجام می- دهند، از عمل جراحی رضایت نداشته و پس از آن شکایت می‌کنند (۱۱).

در مطالعات مختلف نشان داده شده که برخی از متغیرهای دموگرافیک مانند سطح تحصیلات، جنسیت، طبقه اجتماعی، سن، شخصیت و غیره در انجام و فراوانی عمل جراحی زیبایی بینی تاثیرگذار می‌باشند. به عنوان نمونه، بلوچی و همکاران دریافتند که ۷۵ درصد افرادی که تحت عمل جراحی قرار گرفته‌اند، زن بوده اند و افراد ۱۸ تا ۳۵ ساله بیش- ترین فراوانی عمل جراحی زیبایی بینی را به خود اختصاص داده‌اند (۱۲). در پژوهش دیگری مشخص شد که بیش‌تر کسانی که عمل جراحی زیبایی بینی را انجام داده‌اند دارای مدرک کارشناسی بودند؛ هم‌چنین اکثر این افراد از طبقه نسبتاً مرفه جامعه بودند. ۸۰ درصد از عمل خود راضی و ۱۰ درصد تفاوتی با گذشته احساس نکردند (۱۱). در مطالعه توسلی و همکاران، ۵۶/۶ درصد افراد مجرد بودند و درصد افراد بالای دیپلم بیش‌تر از افراد زیر دیپلم بود، بطوریکه ۶۱ درصد از این افراد دارای مدرک کارشناسی بودند (۱۱). نیکنام و همکاران نیز در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که گروه استفاده کننده از جراحی زیبایی بینی، نمره کمالگرایی بیشتری در مقایسه با گروه شاهد داشتند(۱۳). در یک پژوهش، ارتباط بدبینی با رضایت پس از عمل مشخص گردید (۱۴).

نتایج عمل جراحی زیبایی بینی رضایت بخش است، اما با این حال دارای عوارضی مانند خونریزی، عفونت و کبودی نیز می‌باشد (۱۶,۱۵). آگاهی از چگونگی درمان و رفع این عوارض ضروری است. عوارض جراحی زیبایی بینی را به دو دسته عوارض دیررس و عوارض زودرس تقسیم می‌کنند.

[1] Rhinoplasty

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

عوارض زودرس ممکن است در طی انجام عمل تا چهار هفته پس از آن رخ دهند. سایر عوارض در دسته عوارض دیررس قرار می گیرند. از عوارض زودرس می توان به خونریزی و عفونت اشاره نمود. عوارض دیررس با احتمال بیش‌تری رخ می‌دهند که بطور کلی به شکست بعد از عمل برای رسیدن به اهداف زیبایی شناختی یا عملکردی مورد نظر، مرتبط‌اند (۱۷). اختلالات تنفسی، از دست‌دادن حس بویایی، عوارض پوستی و بافت‌های نرم مانند آتروفی، تورم، فیبروز، بی حسی، کیست و گرانولوم زیرپوستی از جمله شایع‌ترین عوارض عمل جراحی زیبایی بینی می‌باشند. تغییر شکل بعد از عمل به عنوان خطر اصلی جراحی زیبایی بینی در نظر گرفته می‌شود و باعث انجام عمل جراحی مجدد در ۵ تا ۱۵ درصد موارد می‌شود (۱۸). نتایج پژوهش براکاگلیا نشان داد که شکایت اصلی ۷۰ درصد از مراجعین برای انجام مجدد عمل جراحی مربوط به مشکلات تنفسی است (۲۰,۱۹). سیشنز در مطالعه‌ای از تورم غیرطبیعی، هماتوم، عفونت های محلی و نکروز پوستی به عنوان عوارض حاد این عمل اشاره کرده است (۲۱).

با توجه به این که عمل زیبایی بینی دارای عوارض زیادی است و تاکنون مطالعه‌ای در این زمینه در ایران انجام نشده، این مطالعه با هدف تعیین میزان عوارض و مشکلات در افرادی که عمل زیبایی بینی را انجام داده‌اند، صورت گرفت.

روش کار

این مطالعه توصیفی مقطعی در پاییز ۱۳۹۲ بر روی ۳۰۰ نفر از افرادی که در شهر یزد عمل جراحی زیبایی بینی را انجام داده بودند صورت گرفت. شرکت‌کنندگان به روش آسان از مراجعه‌کنندگان واجد شرایط چند منطقه شهری (دو بیمارستان، دو کلینیک و یک مرکز خرید) در شهر یزد انتخاب شدند. افرادی که ساکن شهر یزد بودند و عمل جراحی را نیز در شهر یزد انجام داده بودند واجد شرایط ورود به این مطالعه بودند. نمونه مورد نیاز با در نظر گرفتن ۵۰ درصد شیوع عوارض که حداکثر حجم نمونه با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۵٪ و $d = ۰/۰۵۶$ ، ۳۰۰ نفر برآورد شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسش‌نامه محقق ساخته مشتمل بر ۳ بخش بود. بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک شرکت‌کنندگان شامل سن، جنس، وضعیت تأهل، میزان تحصیلات و وضعیت اقتصادی بود. بخش دوم شامل ۱۹ سوال درباره عوارض جراحی زیبایی بینی بود که پاسخ سوالات در طیف لیکرتی "اصلا" تا "زیاد" پیش‌بینی شده بود و بخش سوم شامل ۱۷ سوال با پاسخ‌های "بلی/خیر" مربوط به سایر موضوعات مرتبط با عمل جراحی بینی بود. به‌علاوه میزان رضایت از انجام عمل جراحی زیبایی بینی و نیز اینکه آیا بینی به همان شکلی درآمده که می خواستند یا نه، پرسیده شد.

برای تعیین روایی، پرسش‌نامه در اختیار پنج نفر متخصص پوست و جراحی قرار داده شد تا در مورد آن نظر بدهند و اصلاحات لازم بر اساس نظرات آنها، در پرسش‌نامه اعمال گردید. برای سنجش پایایی مطالعه‌ای مقدماتی بر روی ۱۲ بیمار انجام و شاخص آلفای کرونباخ بخش دوم پرسش‌نامه ۰/۸۲ به‌دست آمد. داده‌ها از طریق مراجعه محققین به مناطق شهری منتخب و ارائه پرسش‌نامه به افراد واجد شرایط و درخواست از آنها جهت تکمیل پرسش‌نامه، جمع آوری گردید. افرادی که به اذعان خودشان عمل جراحی زیبایی بینی را انجام داده بودند، واجد شرایط شرکت در مطالعه بودند و شرکت در مطالعه داوطلبانه بود. داده ها با توصیف توزیع فراوانی و نیز آزمون‌های تی‌مستقل، آنالیز واریانس یکطرفه و ضریب همبستگی پیرسون تحت نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. سطح معنی داری نیز ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

بیش‌تر شرکت‌کنندگان در این مطالعه را زنان با ۹۲ درصد تشکیل دادند. میانگین سن زنان ۲۶/۵ و مردان ۲۷/۸ سال بود. دامنه سنی شرکت‌کنندگان از ۱۸ سال تا ۴۹ سال بود. پنجاه و شش درصد پاسخگویان مجرد و ۴۲ درصد متأهل و

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

۲درصد مطلقه بودند. بیش‌ترین فراوانی از لحاظ سطح تحصیلات مربوط به تحصیلات لیسانس با ۷۳/۷ درصد بود. ازنظر وضعیت اقتصادی، بیشترین فراوانی در گروه با درآمد بالای هشتصد هزار تومان با فراوانی ۶۲/۳ درصد بود. ۵۲/۷ درصد از مراجعه کنندگان علت جراحی بینی را زیبایی و ۶/۳ درصد درمان بیماری و ۴۱ درصد درمان و زیبایی گزارش کردند. ۸۹ درصد ۵ روز و ۱۱ درصد از ۵ تا ۱۰ روز دوره خونریزی بعد از عمل داشتند. کاهش تورم بینی ۳۲/۷ درصد در طی ۲ تا ۳ هفته و ۴۶/۷ درصد تا ۶ ماه اول و ۱۸/۷ درصد بیش از ۶ ماه گزارش شده است. جدول ۱ توزیع فراوانی عوارض و مشکلات گزارش شده پس از انجام عمل جراحی زیبایی بینی در افراد مورد بررسی را نشان می دهد.

جدول ۱: توزیع فراوانی وضعیت عوارض بعد از عمل جراحی زیبایی بینی براساس گزارش افراد شرکت‌کننده در مطالعه

وضعیت / عارضه	اصلا		کم		متوسط		زیاد		کل		میانگین
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
کبودی صورت	۶۳	۲۱	۹۰	۳۰	۹۳	۳۱	۵۴	۱۸	۳۰۰	۱۰۰	۱/۴۶
آزرده شدن بینی در هوای سرد	۱۰۲	۳۴	۱۰۹	۳۶/۳	۶۸	۲۲/۷	۲۱	۷	۳۰۰	۱۰۰	۱/۰۲
افزایش ترشحات داخل بینی	۱۱۹	۳۹/۷	۱۰۹	۳۶/۳	۴۸	۱۶	۲۴	۸	۳۰۰	۱۰۰	۰/۹۲
داشتن مشکل در فعالیت‌های فیزیکی یا ورزشی	۱۳۴	۴۴/۷	۱۱۶	۳۸/۷	۳۵	۱۱/۷	۱۵	۵	۳۰۰	۱۰۰	۰/۷۷
خرخر حین خواب	۱۵۸	۵۲/۷	۸۵	۲۸/۳	۳۱	۱۰/۳	۲۶	۸/۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۷۵
مشکل تنفسی	۱۶۴	۵۴/۷	۶۸	۲۲/۷	۶۰	۲۰	۸	۲/۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۷۰
غیرقرینگی سوراخ های بینی	۱۵۱	۵۰/۳	۹۷	۳۲/۳	۴۵	۱۵	۷	۲/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۶۹
احساس بی‌حسی و خشکی درنوک بینی.لب بالا. دندان‌های پیشین	۱۶۲	۵۴	۱۰۶	۳۵/۳	۱۹	۶/۳	۱۳	۴/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۶۱
اختلال در خواب	۱۷۸	۵۹/۳	۸۰	۲۶/۷	۲۱	۷	۲۱	۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۶۱
سر درد	۲۰۴	۶۸	۶۷	۲۲/۳	۱۳	۴/۳	۱۶	۵/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۴۷
ایجاد جوش‌های بیشتر ر وی بینی	۱۹۹	۶۶/۳	۷۸	۲۶	۱۳	۴/۳	۱۰	۳/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۴۴
خواب آلودگی و کسالت	۲۰۹	۶۹/۷	۷۰	۲۳/۳	۱۶	۵/۳	۵	۱/۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۳۹
بی‌حوصلگی وعصبانیت	۲۱۵	۷۱/۷	۶۳	۲۱	۱۵	۵	۷	۲/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۳۸
داشتن مشکل درخندیدن یا سرفه	۲۱۳	۷۱	۶۷	۲۲/۳	۱۶	۵/۳	۴	۱/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۳۷
کم‌شدن حس بویایی	۲۱۲	۷۰/۷	۷۲	۲۴	۱۱	۳/۷	۵	۱/۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۳۶
تغییر در صدا	۲۲۳	۷۴/۳	۵۱	۱۷	۲۵	۸/۳	۱	۰/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۳۴
تهوع و استفراغ	۲۴۳	۸۱	۳۸	۱۲/۷	۱۱	۳/۷	۸	۲/۷	۳۰۰	۱۰۰	۰/۲۸
افزایش بیشتر ابتلا به بیماری های ویروسی	۲۵۷	۸۵/۷	۳۲	۱۰/۷	۱۰	۳/۳	۱	۰/۳	۳۰۰	۱۰۰	۰/۱۸
سوزش چشم وریزش اشک	۲۷۰	۹۰	۲۰	۶/۷	۱۰	۳/۳	–	–	۳۰۰	۱۰۰	۰/۱۳

براساس نتایج ۷۶/۳ درصد از مراجعه‌کنندگان معتقد بودند که اعتماد به نفس آنها بعد از عمل افزایش یافته است. ۶۲ درصد از پاسخگویان، این عمل را به آشنایان توصیه کرده بودند. تنها ۲۸/۷ درصد از مراجعه‌کنندگان از عمل جراحی زیبایی بینی زیاد رضایت داشتند. ۶۰ درصد هم رضایت متوسطی داشتند که ۶۶/۳ درصد از این افراد معتقد بودند که

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

شکل ظاهری بینی آنها به همان صورتی درآمده که خواستار آن بودند. توزیع فراوانی سایر موارد مربوط به عمل جراحی زیبایی بینی در افراد مورد بررسی در جدول ۲ نشان داده شده است.

در بررسی ارتباط بین میزان عوارض بر حسب متغیرهای دموگرافیک شرکت‌کنندگان، آزمون‌های آماری تی‌مستقل و آنالیز واریانس ارتباط آماری معنی‌داری را بین میزان عوارض و متغیرهای جنس(p=۰/۲۳)، وضعیت تأهل(p=۰/۳۱) و میزان تحصیلات (p=۰/۲۱) نشان ندادند. اما آزمون ضریب همبستگی پیرسون، نشان داد که با افزایش سن، میزان عوارض کاهش می یابد (p=۰/۰۰۶، r= -۰/۱۵۹).

جدول ۲: توزیع فراوانی سایر موارد مربوط به عمل جراحی زیبایی بینی در افراد شرکت‌کننده در مطالعه

وضعیت	بله		خیر		کل	
موارد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
آیا بعد از ۶ ماه هنوز از بر چسب بینی استفاده می کنید؟	۵۲	۱۷/۳	۲۴۸	۸۲/۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا نوک بینی شما بیش از حد بالا رفته؟	۱۲	۴	۲۸۸	۹۶	۳۰۰	۱۰۰
آیا نوک بینی شما بیش از حد پایین رفته؟	۶	۲	۲۹۴	۹۸	۳۰۰	۱۰۰
آیا پره های بینی شما بیش از حد فرو رفته؟	۲۴	۸	۲۷۶	۹۲	۳۰۰	۱۰۰
آیا رزیم غذایی شما بعد از عمل تغییر کرده؟	۹	۳	۲۹۱	۹۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا شما مشکل گلودرد پیدا کرده اید؟	۹	۳	۲۹۱	۹۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا نوک بینی شما بیش از حد باریک شده؟	۱۴	۴/۷	۲۸۶	۹۵/۳	۳۰۰	۱۰۰
آیادچار گرفتگی بینی شده اید؟	۷۳	۲۴/۳	۲۶۷	۷۵/۷	۳۰۰	۱۰۰
آیاپوست بینی شما نسبت به قبل براق تر شده؟	۱۲۵	۴۱/۷	۱۷۵	۵۸/۳	۳۰۰	۱۰۰
آیاسوراخ های بینی شما دچار تنگی بیش از حد شده؟	۳۰	۱۰	۲۷۰	۹۰	۳۰۰	۱۰۰
آیا به برچسب بینی حساسیت داشتید؟	۲۷	۹	۲۷۳	۹۱	۳۰۰	۱۰۰
آیا دچارعفونت بعد از جراحی شده اید؟	۱۳	۴/۳	۲۸۷	۹۵/۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا شما به عمل مجدد بینی نیاز پیدا کرده اید؟	۶۸	۲۲/۷	۲۳۲	۷۷/۳	۳۰۰	۱۰۰
آیا در تخلیه ترشحات بینی دچار مشکل شدید؟	۸۲	۲۷/۳	۲۱۸	۷۲/۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا احساس می کنید اعتما به نفس شما بعد از عمل بیشترشده؟	۲۲۹	۷۶/۳	۷۱	۲۳/۷	۳۰۰	۱۰۰
آیا عمل زیبایی بینی را به آشنایان خود توصیه می کنید؟	۱۸۶	۶۲	۱۱۴	۳۸	۳۰۰	۱۰۰
آیا به غیرازاین عمل، عمل زیبایی دیگری را انجام داده اید یا قصد انجام ان را دارید؟	۴۱	۱۳/۷	۲۵۹	۸۶/۳	۳۰۰	۱۰۰

بحث

در این پژوهش مشخص گردید که عمل جراحی زیبایی بینی با عوارض و مشکلات زیادی از قبیل براق‌تر شدن پوست، کبودی صورت، گرفتگی بینی، نیاز به عمل مجدد بینی و آزرده شدن بینی در هوای سرد، همراه است.

بعضی از عوارض مانند براق شدن پوست درصد بالایی را به خود اختصاص داده بودند که این نکته به دلیل اینکه می‌تواند عوارض بعدی مثل درخواست‌های مجدد برای عمل جراحی را به دنبال داشته باشد، بایستی مورد توجه قرار گیرد. انسداد بینی یکی دیگر از عوارض و پیامدهای مهم جراحی زیبایی بینی است (۲۰)، که در این مطالعه نیز مشکل گرفتگی بینی ۲۴/۳ درصد گزارش شد. این انسداد احتمالاً ناشی از تورم مخاط بینی به دلیل انجام عمل، تنگ شدن بیش از حد سوراخ‌های بینی و برداشته شدن بیش از حد غضروف‌های نوک بینی می‌باشد. بدیهی است هر گونه انسداد در بینی می تواند

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

آزردگی جسمی و روحی و در نتیجه کاهش کیفیت زندگی را به دنبال داشته باشد. در مطالعه حاضر مشکلات تنفسی سه درصد گزارش گردید، که میزان شیوع آن در مطالعات دیگر تا ۱۰ درصد نیز گزارش شده است (۱۳،۲۰). در تحقیقی دیگر شکایت اصلی ۷۰ درصد افراد متقاضی انجام عمل مجدد، مربوط به مشکلات تنفسی بوده است (۱۲). در پژوهش حاضر عارضه کبودی صورت ۳۱ درصد گزارش گردید؛ در حالی که در مطالعه‌ای که توسط کارا و همکارانش انجام شد اکیموز[2] و خونریزی ملتحمه ای در ۱۹/۱ درصد از بیماران مشاهده شد (۲۲). این نتایج بیانگر وجود درصد بالاتر این مشکل در جامعه مورد بررسی مطالعه حاضر می‌باشد. سیشنز نیز در مطالعه‌ای از تورم غیرطبیعی، هماتوم، عفونت های محلی و نکروز پوستی به عنوان عوارض حاد عمل جراحی زیبایی بینی اشاره نموده است (۲۱). این عوارض نیز می تواند پیامدهای روانی و نیز جسمی مثل درخواست جراحی مجدد را به دنبال داشته باشد. احتمالاً به همین دلایل است که ۲۲/۷درصد از مراجعه‌کنندگان مطالعه حاضر ابراز نمودند که نیاز به عمل مجدد دارند.

عفونت پس از عمل، از جمله عوارض زودرس است که در مطالعه حاضر تنها ۴/۳ درصد از افراد پس از انجام عمل به این عارضه دچار شده‌اند؛ این امر می‌تواند ناشی از رعایت دستورات بهداشتی پزشک جراح توسط بیمار و هم‌چنین انجام عمل در محیطی کاملاً بهداشتی و ایمن باشد. از بین افرادی که عمل جراحی زیبایی بینی را انجام داده بودند، فقط ۲ درصد بیان نمودند که نوک بینی آنها بیش از حد پایین رفته و ۴ درصد نیز گزارش کردند که نوک بینی آنها بیش از حد بالا رفته است. در صورتی که نوک بینی از حد معمول بالاتر رود ظاهری نازیبا به فرد می دهد که این مسئله از ظرایف عمل جراحی زیبایی بینی بوده و به مهارت کافی نیاز دارد. شایان ذکر است که این مسئله می تواند روی رضایتمندی بیمار از انجام عمل تأثیرگذار باشد. ۸ درصد از نمونه‌های این مطالعه معتقد بودند که پره‌های بینی آنها بیش از حد فرو رفته که این موضوع علاوه بر ایجاد ظاهری نامطلوب، می‌تواند باعث تنگی راه هوایی نیز بشود و لذا این مسئله دارای اهمیت ویژه‌ای است.

مسائل روحی و روانی و شخصیت افراد نیز بر روی تقاضای انجام عمل جراحی زیبایی بینی تأثیرگذار است. یافته-های این پژوهش نشان داد که ۷۶/۳ درصد از مراجعه‌کنندگان بعد از عمل احساس افزایش اعتماد به نفس داشتند و اختلال در خواب ۸-۵ درصد و بی‌حوصلگی و عصبانیت ۳ درصد گزارش گردید. یافته‌های مطالعه بنی اسدی و همکاران نیز نشان داد که عمل جراحی بینی بر تصویر ذهنی که افراد از کل تن‌شان و هم‌چنین بینی خود داشتند، اثر مثبت گذاشته است و تصویر ذهنی آنها در جهت مثبت تغییر کرده و به عبارتی دیگر، عمل جراحی بینی باعث بهبود تصویر ذهنی آنها، افزایش اعتماد به نفس، افزایش رضایت و خشنودی از کل بدن و کاهش اضطراب اجتماعی و خصومت و بدگمانی شده است (۱۰). قلعه‌بندی نیز در مطالعه خود مشاهده نمود که الگوی شخصیتی وسواسی، بیش‌تر از سایر الگوهای شخصیتی در درخواست‌کنندگان جراحی زیبایی بینی دیده می‌شود (۲۳).

یافته‌های پژوهش دیگری در مورد متقاضیان جراحی زیبایی با بهره‌گیری از مقیاس‌های اختلال شخصیت انجام گرفته و در آن الگوهای شخصیتی وسواسی- خودشیفته فراوانترین الگوی شخصیتی متقاضیان جراحی زیبایی بینی گزارش شده است (۲۴). نتایج مطالعه نیکنام و همکاران نشان داد که گروه استفاده‌کننده از جراحی زیبایی بینی، نمره کمالگرایی بیش‌تری در مقایسه با گروه شاهد داشتند (۱۳). علی‌رغم اینکه به نظر می‌رسد انجام عمل جراحی زیبایی بینی در افزایش اعتماد به نفس موثر بوده است، لیکن با توجه به گستردگی عوارض آن، انجام مطالعات بیش‌تر و تخصصی‌تر در این زمینه با استفاده از ابزارهای استاندارد و معتبر ضروری به نظر می‌رسد.

[2]Ecchymosis

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

در این پژوهش بیش‌تر شرکت‌کنندگان از لحاظ سطح تحصیلات در مقطع کارشناسی بودند که از این حیث با نتایج مطالعات میرساردو، توسلی و بابوکو مشابهت دارد (۸،۱۱،۲۵)، اما با نتایج مطالعه مسعودزاده و همکاران، تفاوت دارد (۲۶). هم‌چنین نتایج مطالعه حاضر حاکی ازاین بود که بیشتر متقاضیان جراحی زیبایی زنان هستند که این موضوع با نتایج مطالعات زجاجی، بلوچی و بابوکو همسو است (۱۲،۲۵،۲۷). از آنجایی که در اکثر جوامع زنان در مقایسه با مردان نسبت به وضعیت زیبایی و ظاهر خود دقت نظر بیشتری دارند، لذا حساسیت و توجه بیشتری نشان داده و بیشتر برای انجام عمل های جراحی زیبایی مراجعه می‌کنند. در مطالعه حاضر، بیش از نیمی از افراد، مجرد بودند که با مطالعه بابوکو، محمدپناه و مسعودزاده همخوانی داشت (۶،۲۳،۲۶). از لحاظ وضعیت اقتصادی، بیشترین فراوانی عمل جراحی مربوط به افراد مرفه (با درآمد بالای ۸۰۰ هزارتومان) بود که با نتیجه مطالعه بابوکو همسویی دارد (۲۵).

مهم‌ترین محدودیت‌های این مطالعه عدم کنترل جنسیت افراد شرکت‌کننده بود. لذا لازم است در مطالعات بعدی میزان شیوع این عمل در هر دو جنس مشخص شود و به همان نسبت هر دو جنس نیز در مطالعه شرکت داده شوند. همچنین وضعیت مصرف دارو و عوارض دارویی پس از عمل مورد بررسی قرار نگرفت. به علاوه عوامل روحی و روانی مرتبط با این موضوع با استفاده از ابزارهای استاندارد معتبر پیشنهاد دیگر مطالعه حاضر برای مطالعات آتی است.

نتیجه‌گیری

براساس یافته‌های این پژوهش، کبودی صورت، آزرده شدن بینی در هوای سرد و افزایش ترشحات داخل بینی از مهمترین عوارض پس از انجام جراحی زیبایی بینی می‌باشند. به نظر می رسد دانش و نگرش افراد متقاضی عمل زیبایی بینی در زمینه عوارض و مشکلات پس از عمل کافی نباشد. بنابراین پیشنهاد می گردد قبل از انجام عمل زیبایی بینی، افراد متقاضی، در زمینه عوارض بعد از عمل مورد مشاوره قرار گیرند. همچنین لازم است این افراد از نظر سلامت روانی و ناهنجاریهای شخصیتی مورد ارزیابی قرار گیرند. جراحان زیبایی بینی با در اختیار داشتن نتایج این مطالعه می‌توانند نسبت به فراوانی و شدت و ضعف عوارض ایجاد شده پس از انجام عمل مطلع شده و در حیطه کاری خود به رفع نواقص موجود اهتمام ورزند.

References

1. Brown B. Body image and femininity. *Br J Med Psychol* 2001; 59: 279-87.
2. Schilder P. The Image and Appearance of The Human Body: Studies in the Constructive Energies of the Psyche. NewYork, NY, USA: *International Universities Press*. 1950
3. Breuning E, Oikonomou D, Singh P, Rai J, Mendonca D.A. Cosmetic surgery in the NHS: Applying local and national guidelines. *J Plast Reconstr Aesthet Surg* 2010; 63: 1437-42.
4. Lemma A. Copies without originals: the psychodynamics of cosmetic surgery. *Psychoanal Q* 2010; 79: 129-57.
5. Haas CF, Champion A, Secor D. Motivating factors for seeking cosmetic surgery: a synthesis of the literature. *Plast Surg Nurs* 2008; 28: 177-82.
6. Mohammadpanah A, Yaghoobi H, Yusefi R. Personality traits and defense mechanisms in patients seeking for cosmetic surgery.j *Derm Cosmetic* 2012; 3 (2): 72-82.(In Persian)
7. Mohammadpanah Ardakan A,Rahim Y. Assessment of beliefs about appearance and inferiority feeling in cosmetic surgery candidates. *J Derm Cosmetic* 2011; 2 (2): 85-97. (In Persian)
8. Mirsardoo T, Kaldi A, Ataei B. The relationship between social factors - cultural tendency in aesthetic surgery Women in Karaj. *Woman and Family Studies* 2010;3(10):145-64. (In Persian)
9. Castle DJ, Honigman RJ. Does cosmetic surgery improve psychological wellbeing. *Med J Aust* 2002; 176: 601-4.
10. Baniasadi H. Effects of rhinoplasty on women's body image. *Dermatology and Cosmetic* 2011; 3 (4): 194-201. (In Persian)

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]

11. Tavassoli Gh.A, Modiri F. Survey of Women's attitude to cosmetic surgery in Tehran. *So Psycho Wom* 2012; 10(1):61-82. (In Persian)
12. Baloochi M. Rhinoplasty; review survey results and postoperative In 87 cases. *R Med Scienc,isfahan univers Med Scienc*1996 ; 2 (2):73-76. (In Persian)
13. Niknam M , Fararoui M , Kamkar A ,Fouladi N ,Mohamadi A. Comparison Of Perfectionism In People Who Have Cosmetic Rhinoplasty Surgery And Control Group In Yasouj City. *J Sch Paramed Tehran Univer Med Scienc* 2012;1(6):52-60. (In Persian)
14. Toutounchi SJ, Fakhari A, Kolahi F. The relationship between psychological symptoms and post-rhinoplasty satisfaction. *J Tabriz Univer Med Sienc* 2006; 29(2): 71-6. (In Persian)
15. Bagheri SC. Primary cosmetic rhinoplasty. *Oral Maxillofac Surg Clin North Am* 2012;24:39-48. (In Persian)
16. Tardy ME, Thomas JR. Rhinoplasty. In: Flint PW, Haughey BH, Lund VL. Cummings Otolaryngology: Head & Neck Surgery. 5th ed. Philadelphia, PA: Elsevier Mosby; chap 45. 2010.
17. Boenisch M. complications in rhinoplasty. *Rhinoplasty archive*.Available from: http://www.rhinoplastyarchive . com/articles / complications -rhinoplasty. 2011
18. Rettinger G. Risks and complications in rhinoplasty .*Gerhard Rettinger GMS Curr Top Otorhinolaryngol Head Neck Surg* 2007; 6(8):1-14.
19. Bracaglia R, Fortunato R, Gentileschi S. Secondary rhinoplasty. *Aesthetic Plast Surg* 2005; 29 (4) :230–9
20. Champion R. Anosmia associated with corrective rhinoplasty. *Br J Plast Surg* 1966;19(2):182–5
21. Sessions RB. Complications of rhinoplasty. *Laryngol Rhinol Otol (Stuttg)* 1983;62(5):185-95.
22. Kara C, Kara IC, Yaylali V. Sub conjunctival ecchymosis due to rhinoplasty. *Rhinology* 2001; 39(30): 166-8
23. Ghalehbandi M, Afkham Ebrahimi A. Personality Patterns in Cosmetic Rhinoplasty Patients . *IJPCP* 2004; 9 (4) 9 (4) :4-10. (In Persian)
24. Alamdare Saravi M, Ghalehbandi M. Personality Characteristics of of candidates for cosmetic surgery. *andisheh va raftar* 2004;9(4):9-27. (In Persian)
25. Babuccu O, Latifoglu O, Atabay K, Oral N, Cosan B. Sociological aspects of rhinoplasty. *J aesthetic plast surg* 2003;27(1):44-9.
26. Masoudzadeh A, Karkhaneh Yousefi M, Tirgiri A. A Comparison of Personality Pattern and General Health Condition between Individuals Seeking Cosmetic Nose Surgery and Those of the Control Group. *daneshvar* 2009; 16 (82) 16 (82) :53-58. (In Persian)
27. Zojaji R, Javanbakht M, Ghanadan A, Hossien H, Sadeghi H. High prevalence of personality abnormalities in patients seeking rhinoplasty. *Otolaryngol Neck Surg* 2007; 137(1): 83-7. (In Persian)

[Downloaded from journal.jmu.ac.ir on 2026-11-16]